Bezoekersgids Sint-Hermesbasiliek Ronse

De imposante vierkante **toren** (1426), 79 m hoog, herbergt een orgel van P. Schyven (1896), een beiaard met 49 klokken (totaalgewicht 12.211 kg), bovendien 4 luidklokken (Paolaklok 2355 kg; Salvatorklok 1806 kg; Mariaklok 1250 kg; Hermesklok 981 kg). De torenspits dateert pas van 1897.

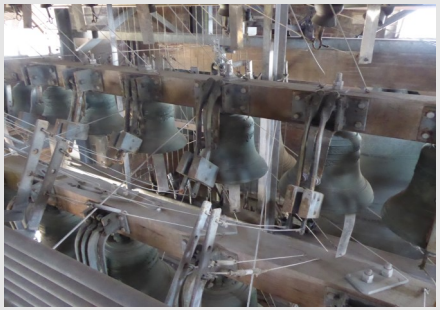

In haar huidige vorm is de Sint-Hermesbasiliek een laatgotisch bouwwerk in Ledische zandsteen, 74 m lang, met driebeukig schip (1456-1500) en koor (1511-1526).

Opvallend bij het binnenkomen links is het grote Sint-Petrusbeeld, in blauwsteen Uit Soignies gehouwen door Stefaan Ponette in 2001.
Het herinnert eraan dat de eerste patroonheilige hier apostel Petrus was.

Links verdergaand bemerkt u vier zijkapellen van latere datum (1853) met classicistische biechtstoelen (midden 19de E.) en neogotische glasramen (1887).
De tweede zijkapel is aan Sint-Petrus toegewijd. Het schilderij 'Petrus ontvangt de sleutelmacht' (door Delmotte, Doornik, 1729) is afkomstig uit de voormalige Sint-Pieterskerk (ca. 1050, gesloopt in 1843) waarvan u de structuur nog kunt zien, links buiten de kerk ter hoogte van het koor.
De volgende zijkapel is aan de H. Carolus Borromeus, bisschop van Milaan (+ 1584), toegewijd. Het gerestaureerde schilderij is 18de eeuws.
Ter hoogte van de vierde zijkapel bemerkt u rechts de koperen arendlezenaar (ca. 1450; de arend is van 1685 en de voet is 18de eeuws).

Via 8 trappen bereikt u **het transept of de dwarsbeuk**. Het hoogteverschil is begrijpelijk vermits zich hieronder de vermaarde Sint-Hermescrypte (ingewijd op 28 augustus 1089) bevindt.
Rechtover het Maria-altaar staat de marmeren doopvont met koperen deksel (19de E.). Tegenover het O.L.V. altaar hangt toepasselijk het schilderij 'De H. Dominicus ontvangt de rozenkrans' (door E. Dujardin, 1849). Links van het altaar hangt het schilderij 'Maria met haar ouders in de rozentuin' (1700-1720) en rechts 'Christus aan het kruis' (1714, afkomstig van het Zwartzustersklooster). Bij de recente restauratie werd een nis in de linkermuur vrijgemaakt als getuige van de vroegere romaanse kerk (1129). Er hangt een dankplaatje bij voor Albert Cambier die 60 jaar opzoekingswerk heeft verricht rond de crypte en onze collegiale kerk, nu Sint-Hermesbasiliek.

Vooraleer u het hoogkoor binnengaat vallen vier stenen barokbeelden tegen de kruisingspijlers op: de verrezen Christus, H. Jozef met Kind , O.L.V. onbevlekt ontvangen, de H. Norbertus.

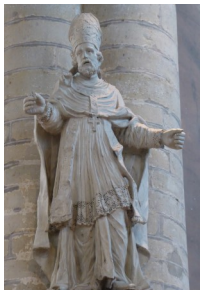

In het hoogkoor kunt u aan weerszijden de koorbanken bewonderen. Net als de lambriseringen en sacristiedeuren zijn ze in Lodewijk XV-stijl, vermoedelijk van J.-B. Caulier (Doornik, 1767-69). Ze herinneren eraan dat hier een kapittel of college van kanunniken (vandaar 'collegiaal') de eredienst voor Sint-Hermes verzorgde. Het kapittel werd ten gevolge van de Franse Revolutie afgeschaft in 1797 waarna de kerk in 1803 parochiekerk werd. De neogotische glasramen dateren van 1886. Het schilderij links, 'De bekoring van Jezus', is van de hand van J. Sturm (1839). Het neogotisch hoogaltaar met gepolychromeerd houten retabel is van 1890.

Terugkerend begeven we ons nu links naar **het imposante Sint-Hermesaltaar**

De heilige Hermes was een martelaar van Griekse afkomst. Zijn relieken werden op 6 juli 860 naar Ronse overgebracht.
Het uitgestalde reliekschrijn dateert van 1584 en werd in 1637 met borduurwerk bekleed. Ieder jaar wordt het op Drievuldigheidszondag over een afstand van 32 km tijdens de 'Fiertelommegang' omheen de stad gedragen. Daarboven staat het ruiterbeeld van Sint-Hermes met duivel. Links van het altaar werd een neogotisch Sint-Michaëlbeeld (A. De Beule) opgesteld. Het schilderij 'De graflegging van Christus' is een laat 17de eeuwse kopie van Caravaggio door Dirk van Baburen; Boven de ingang rechts hangt 'Het laatste avondmaal' (ca. 1600). Rechtover het Sint-Hermesaltaar, in een eveneens romaanse nis, is de bank bewaard waaraan agressieve geesteszieken tijdens hun belezing vastgemaakt werden. Sint-Hermes wordt immers tegen geesteszieken aangeroepen. Erboven hangt het schilderij 'Het visioen van Sint-Augustinus' (18de E.).

Terug afdalend naar het kerkschip verdienen enkele merkwaardigheden nog onze aandacht. In de middenbeuk hangt het oudste stuk van de kerk, een 4 meter hoog kruisbeeld (16de E.). De preekstoel in Lodewijk XV-stijl werd vermoedelijk in 1829 overgekocht na de sloping van de St.-Pieterskerk in Doornik. Onder de voorlopige plankenvloer in het middenschip wacht de opgegraven structuur van de Karolingische kerk (midden 10de E.) op verdere ontsluiting. De laatste zijkapel links, toegewijd aan het H. Hart, voorheen Drievuldigheidskapel, herbergt achter een ijzeren rococo-afsluiting (18de E., wellicht van J. Delmotte) het mooiste Mariabeeld van de kerk, 'Moeder van de Vrede', ingehuldigd in het christelijk jubeljaar 2000.

Ten slotte bemerkt men ter hoogte van de uitgang, links tegen de wand, een keramiek van Paul De Bruyne (2002) ter nagedachtenis van de 200ste verjaardag van de geboorte van St. M. Glorieux, onderpastoor van deze parochie en sociaal ontvoogder, met het onderschrift: 'Evangelizare pauperibus' naar de programmawoorden van Christus: 'Om aan armen de Goede Boodschap te brengen'.

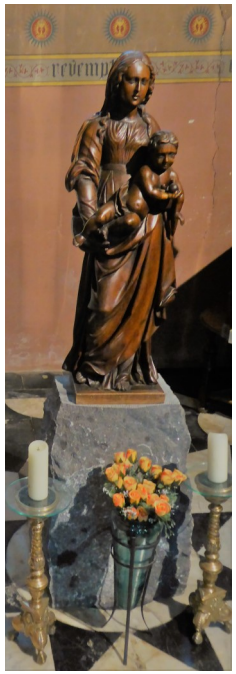

Op vandaag zijn alleen het koor en transept (prachtig) gerestaureerd. Ook werd een aantal schilderijen al gereinigd of gerestaureerd.

De inhuldiging van de gedeeltelijke restauratie door aartsbisschop A.-J. Léonard vond plaats op 29 augustus 2010. We hopen dat de volledige restauratie bespoedigd zal worden nu de voormalige collegiale Sint-Hermeskerk met de bijhorende crypte op 16 oktober 2018 door de Congregatie voor de Goddelijke Eredienst en de Regeling van de Sacramenten tot basiliek verheven werd.

Bezoek ook de Sint-Hermescrypte
Audiogidsen zijn ter beschikking.
Openingsuren en info: Toerisme Ronse,
De Biesestraat 2 9600 Ronse
Tel. +32 (0)55 232816

Deze gids werd gerealiseerd door
E.H. Michel T'Joen (tekst)

fotografie: Milo Van Driessche en Fabrice Gevaert